

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A „tartás” kifejezés a közvetlen emberi szükségletekre, főként az élelemre utal. Valójában azonban a tartás fogalma magában foglal minden életszükségletet, így vonatkozhat akár egy személy létfenntartására, oktatására, és kulturális vagy szabadidős tevékenységeire.

A tartási kötelezettségek olyan juttatások – főszabályként pénzben történő – fizetését jelentik, amelyek fedezik a kedvezményezett életszükségeit.

Az alábbi személyek kötelesek tartást biztosítani, a rokonsági fok sorrendjében:

- a) a házastárs, akkor is, ha a házasságot már felbontották (ha a bontás után tartási kötelezettség áll fenn);
- b) a lemenők a felmenők részére az öröklési sorrendben;
- b) felmenők (szülők, illetve szülők hiányában vagy cselekvőképtelenségük esetén nagyszülők) a nem házas (vér szerinti vagy örökbefogadott) gyermekeik részére, főszabályként a gyermekek kiskorúsága idejére;
- b) testvérek egymás részére, és

a tartás különleges esetei az alábbiak:

- c) különélés esetén és a házasság felbontása vagy érvénytelenítése után, valamint
- d) egyedülálló anya részére fizetett tartásdíj a házasságon kívül született gyermek után, annak elismerése előtt.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Főszabályként a gyermek a felmenőtől (szülők vagy nagyszülők) a felnőttkor eléréséig, azaz 18. életévének betöltéséig jogosult tartásra.

A gyermekek felnőtt korukban is jogosultak a tartásra addig, amíg tanulnak, illetve felsőoktatásban vagy szakképzésben vesznek részt, és amíg a tanulmányaik miatt nem tudnak dolgozni és nincs olyan személyes vagyonuk, amiből fedezni tudnák a megélhetési szükségleteiket.

Egy személy csak akkor jogosult tartásra, ha képtelen magát fenntartani a saját vagyonából vagy a korának, egészségi állapotának és általános életkörülményeinek megfelelő munkavégzésből, figyelembe véve többek között az esetleges oktatási szükségleteit is; a kiskorúak (még ha rendelkeznek is saját vagyonnal) tartásra jogosultak a szüleiktől, ha a saját vagyonukból származó jövedelmük nem fedezi szükségleteiket. Senki nem köteles azonban tartást nyújtani, ha – figyelemmel egyéb kötelezettségeire – nincs olyan helyzetben, hogy ezt a saját létfenntartásának veszélyeztetése nélkül megtehesse; ez a szabály azonban csak akkor vonatkozik a kiskorúnak a szülő általi tartására, ha a kiskorú más személytől is jogosult tartásra, vagy képes eltartani magát a saját vagyonából.

Korábbi házastársak esetében:

Az a volt házastárs, aki nem tudja magát a jövedelméből vagy a vagyonából eltartani, tartást kérhet a másik házastárstól: (1) ha a válás kimondásakor olyan életkorban vagy egészségi állapotban van, amely nem teszi lehetővé, hogy az eltartását biztosító jövedelemszerző tevékenységet kezdjen vagy tovább folytasson, (2) ha a tartást kérő fél kiskorú gyermekről gondoskodik, és ez akadályozza a megfelelő jövedelemszerző tevékenység végzésében, (3) ha nem talál megfelelő rendszeres munkát, vagy ehhez szakképzésre van szüksége, mindkét esetben a házasság felbontásának kimondásától számított legfeljebb három éves időszakra, és (4) minden egyéb esetben, ahol a házasság felbontásakor méltányosságból tartásdíjat kell megállapítani.

A tartási kötelezettség azonban elutasítható vagy korlátozható, ha erre alapos ok van, különösen, ha a házasság rövid ideig állt fenn, ha a házasság a tartást kérő fél hibájából bomlott fel vagy ha a tartást kérő fél önszántából vált vagyontalanná.

A korábbi házasfelek mindegyike köteles a másik felet pontos információkkal ellátni a vagyona és a jövedelme tekintetében, amennyiben az figyelembe vehető a tartás összegének megállapítása során. Az illetékes ügyész útján továbbított kérelemre bármely munkaadó, közigazgatási részleg vagy adóbeszedő köteles a házasfeleknek megadni a másik házastárs vagyonára – és különösen jövedelmére – vonatkozó, birtokában lévő információkat.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A tartásra jogosult személynek főszabályként bírósághoz kell fordulnia, hogy a kötelezett személytől tartást kérjen.

Ha alkalmazható a tartási követelések külföldön történő érvényesítéséről szóló New York-i egyezmény (4421/1964. sz. törvényerejű rendelet), akkor az egyezmény részes államában lakó jogosult személy tartási igényének továbbításáért felelős képviselőt felkéri az egyezmény azon részes államának az ilyen igény fogadásáért felelős képviselőt, ahol az adós lakik – Görögországban az Igazságügyi Minisztériumot –, hogy tegye meg a jogosult személyt megillető tartás érvényesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést. A gyakorlatban az Igazságügyi Minisztérium megbíz egy ügyvédet – aki jogosult a görög bíróságokon minden vonatkozó jogorvoslatot igénybe venni – azzal, hogy gondoskodjon a jogosultság elismeréséről vagy a külföldi bíróság által hozott ítélet végrehajtásáról a külföldi kedvezményezett javára.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Olyan kiskorú gyermek tekintetében, aki (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 63. cikke alapján) nem képes a bíróság előtt saját maga tartási keresetet indítani a kötelezett személy ellen, az ilyen keresetet megindíthatja a szülői felügyeleti joggal felruházott természetes személy (a szülő vagy más személy) vagy jogi személy (például intézmény).

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

A jogosult személy által kötelezett ellen indított tartási kereset esetében az egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróság rendelkezik hatáskörrel (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 17. cikkének (2) bekezdése és 681B cikke).

A területi illetékességgel rendelkező bíróság a tartásra jogosult fél vagy a tartásra kötelezett alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 39A cikke), ha pedig a kérelem házassági jogvitához vagy szülők és gyermekek közötti jogvitához kapcsolódik, akkor a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság.

Sürgősség vagy közvetlen veszély esetén a tartásra jogosult személy kérheti a területi illetékességgel rendelkező, egyesbíróként eljáró elsőfokú bíróságtól, hogy ideiglenes intézkedésként állapítson meg számára átmeneti jellegű tartást, amíg a rendes eljárásban hozott jogerős ítélettel meg nem állapítják a jogosultságát.

6 Kérelmezőként közvetlenül (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A tartási kereset benyújtásához ügyvédet kell meghatalmazni.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Tartásra vonatkozó kereset esetén az alperesnek letétbe kell helyeznie a felperes perköltségét, de legfeljebb 300 eurót (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 173. cikkének (4) bekezdése). Ha a tartásra vonatkozó kereset felperese nem fizeti meg az ügy tárgyalása előtt esedékes költségeket és azt nem igazolja a bíróság hivatala felé, az a felperes távollétének minősül, ami azzal jár, hogy marasztaló ítélet születik ellene (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 175. cikke).

Az alperes a 3226/2004. sz. törvény alapján alacsony jövedelem esetén költségmentességet kérhet; az alacsony jövedelmet alátámasztó bizonyítékokat az egyesbíróként eljáró elsőfokú bírósághoz benyújtott, ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelmében kell megjelölnie.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A tartásdíj megállapításánál a bíróság figyelembe veszi a tartásra jogosult megfelelő eltartásához és iskoláztatásához szükséges feltételeket, valamint a tartásra kötelezett anyagi lehetőségeit, és a tartásdíjat két évre állapítja meg. Két év elteltével mindkét fél, azaz a jogosult és a kötelezett személy is kérheti új tartás megállapítását, és a bíróság által figyelembe vett körülmények megváltozása esetén bármelyik fél kérheti az ítélet felülvizsgálatát és a tartás mértékének módosítását.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

Főszabályként a tartást havonta előre kell fizetni a jogosult személy részére.

A tartás összege nem fizethető meg egyösszegű átalány formájában, kivéve a házasság felbontása utáni tartás esetét (a polgári törvénykönyv 1443(b) cikke). Ha a jogosult személy kiskorú, vagy bírósági gondnokság alatt áll, akkor tartásdíját a szülőjének, képviselőjének, vagy adott esetben a bíróság által kijelölt gondnokának kell megfizetni, aki nyilvánvalóan köteles megtenni a jogosult személyt megillető cselekményeket.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett megtagadja a tartásdíj fizetését, a jogosult személynek meg kell kísérelnie az igénye érvényesítését a kötelezett vagyona terhére, ha az rendelkezik vagyonnal.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

A tartásra való jogosultság megszűnik, ha már nem állnak fenn azok a feltételek, amelyek alapján a tartást megállapították, illetve ha a jogosult vagy a kötelezett személy meghal; a jogosultnak a kötelezett személlyel szembeni igényére öt éves elévülés vonatkozik, ami az igény benyújtásának időpontjában veszi kezdetét.

Ötéves elévülés vonatkozik azon személynek (pl. intézménynek) az eredetileg kötelezett személlyel szembeni igényére is, aki/amely tartásdíjat fizetett egy jogosult részére (a polgári törvénykönyv 250. cikkének (17) bekezdése).

Egy egyedülálló anya korlátozott ideig (a szülést megelőző két hónapra és a szülést követő négy hónapra, vagy [kivételes esetben] legfeljebb egy évre) a gyermekszüléssel kapcsolatos költségeket és tartásdíjat követelhet a gyermek apjától, ha az apaságot bírósági végzéssel állapították meg, és az anya szegénységben él. Az egyedülálló anya követelése az apa örökösével szemben is érvényesíthető, mely követelés a szülést követő három év elteltével évül el.

A tartási követelés teljesítéséért felelős személy nettó jövedelmének fele foglalható le, és ez kiterjed a banki betétekre is (a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 982. cikke (2) bekezdésének d) pontja és (3) bekezdése).

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

Csak az olyan külföldi kedvezményezettek esetén, akik az Igazságügyi Minisztériumhoz fordulhatnak segítségért a vonatkozó jogaik gyakorlásához (lásd a fenti 3. kérdést).

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Görögországban nem.

Kivéve, ha egy intézmény, illetve egy közjogi vagy magánjogi személy gondoskodik a kiskorú gyermekről; ebben az esetben általában ezt a személyt terheli a tartási kötelezettség, és ezért hivatalból (a polgári törvénykönyv 1490. cikke) jogosult a tartásra jogosult személy jogainak érvényesítésére. A tartási követelésnek a tartásra jogosult kiskorú részére történő előzetes megfizetése semmilyen körülmények között nem követelhető, még a követelés bíróság általi elismerése esetén sem.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

A fenti rendelet 51. és 56. cikkének értelmében a tartást kérő személy tagállamának központi hatósága: a) együttműködik a kötelezett személy tagállamának központi hatóságával a vonatkozó kérelmek továbbításában és fogadásában; b) e kérelmek tekintetében eljárásokat kezdeményez vagy elősegíti ezek kezdeményezését. Az ilyen kérelmek esetében a központi hatóságok megtesznek minden megfelelő lépést az alábbiak érdekében: a) költségmentességet nyújtsanak vagy azt elősegítsék, ha a körülmények ezt szükségessé teszik; b) elősegítsék a jogosult vagy a kötelezett személyének azonosítását, különösen a rendelet 61., 62., és 63. cikkének alkalmazásával; c) elősegítsék a kötelezett vagy a jogosult személy jövedelmére, és szükség esetén a pénzügyi helyzetére vonatkozó információkhoz való hozzáférést, beleértve a vagyonának megállapítását is, különösen a 61., 62. és 63. cikk szerint; d) ösztönözzék a tartásdíj önkéntes megfizetését célzó békés megegyezést, adott esetben közvetítés (mediáció), békéltetés vagy hasonló eljárások alkalmazásával; e) elősegítsék a tartási kötelezettségekre vonatkozó további határozatok végrehajtását, beleértve a késedelmi kamatokat is; f) elősegítsék a tartási kifizetések behajtását és gyors átutalását; g) az 1206/2001/EK rendelet sérelme nélkül elősegítsék az iratokhoz és más bizonyítékokhoz történő hozzáférést; h) a tartás behajtása érdekében segítséget nyújtsanak szükség esetén a származás megállapításában; i) kezdeményezzék vagy segítsék elő olyan, területi természetű ideiglenes intézkedésekre vonatkozó eljárások indítását, amelyek célja a folyamatban lévő tartási kérelem eredményének biztosítása; j) elősegítsék az 1393/2007/EK rendelet hatálya alá tartozó iratok közlését vagy kézbesítését.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Felveheti a kapcsolatot az Igazságügyi Minisztérium Központi Szolgálatával (Görögország, Athén, Mesogeion Ave. 96., PC 11527, tel: +30.210.7767322 civilunit@justice.gov.gr).

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhettek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

A Görög Köztársaságra nézve kötelező a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv. A jegyzőkönyv szerint a tartási kötelezettségekre irányadó jog a tartásra jogosult személy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam joga, vagyis ha a tartásra jogosult személy Görögországban lakik, akkor a görög jogot kell alkalmazni.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A 4/2009/EK tanácsi rendelet V. fejezete biztosítja a költségmentességhez való jogot, beleértve a bírósági eljárás megkezdését megelőző jogvita lezárására irányuló jogi tanácsadást, jogi segítségnyújtást az ügy hatóság vagy bíróság elé viteléhez és bíróság előtti képviseletet, mentességet az eljárási költségek és azon személyek díjainak megfizetése alól, akiket az eljárás folyamán cselekmények megtételével bíztak meg, illetve segítségnyújtást ezek megfizetéséhez. Abban a tagállamban, ahol a költségmentességben részesülő pereszes fél köteles az ellenfél költségeinek megtérítésére, ez kiterjed az ellenfél felmerült költségeire, ha ezeket a költségeket fedezték volna akkor, ha a kedvezményezett a megkeresett bíróság tagállamában rendelkezett volna szokásos tartózkodási hellyel, továbbá kiterjed a bíróság vagy az illetékes hatóság által kért és a költségmentességben részesülő fél által benyújtott, az ügy elbírálásához szükséges iratok fordítására és a tolmácsolásra, a költségmentességben részesülő fél utazási költségeire, ha az érintett tagállam joga vagy bírósága előírja a kedvezményezett fél ügyének előadásában érintett személyek fizikai jelenlétét, és a bíróság úgy határoz, hogy az érintett személyek más úton nem hallgathatók meg a bíróság számára kielégítő módon.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

A központi hatóság többek között rendszeres kapcsolatot tart az illetékes hatóságokkal annak érdekében, hogy: a) elősegítse a tartásra kötelezett vagy a kedvezményezett azonosítását; b) beszeresse a tartásra kötelezett vagy a kedvezményezett jövedelmére, és szükség esetén a pénzügyi helyzetére vonatkozó információkat, beleértve a vagyona fellelhetőségének megállapítását is, és c) ösztönözze a tartásdíj önkéntes megfizetését.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 16/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.